

AURIVILLIUS, MAGNUS

En rätt christens gudeliga längtan efter Gud; wid äreborna, samt mycket dygd- och hedersamma fru probstinnans, Maria Erlands dotter Faxells ... Nicolai Insulanders, mycket berömlige och allmänt älskad

1734

EOD - Miljoner böcker bara en knapptryckning bort. I mer än 12 europeiska länder!

Tack för att du väljer EOD!

Europeiska bibliotek har miljontals böcker från 1400- till 1900-talet i sina samlingar. Alla dessa böcker går nu att få som e-böcker – de är bara ett musklick bort. Sök i katalogen från något av biblioteken i eBooks on Demand- nätverket (EOD) och beställ boken som e-bok – tillgängligt från hela världen, 24 timmar per dag och 7 dagar i veckan. Boken digitaliseras och blir tillgänglig för dig som e-bok.

EOD bokens fördelar!

- Få samma utseende och känsla som med originalet!
 - Använd ditt standardprogram för att läsa boken på skärmen, zooma och navigera genom boken.
 - *Sök:** Använd fulltextsökning för enskilda fraser.
 - *Klipp & klistra:** Kopiera bilder och delar av texten till andra applikationer (t.ex. ordbehandlingsprogram).
- *Ej tillgängligt i varje e-bok.

Villkor för användning

Genom att använda EOD-tjänsten accepterar du de villkor som ställs av biblioteket som äger den aktuella boken.

- Villkor för användning: <https://books2ebooks.eu/csp/sv/nls/sv/agb.html>

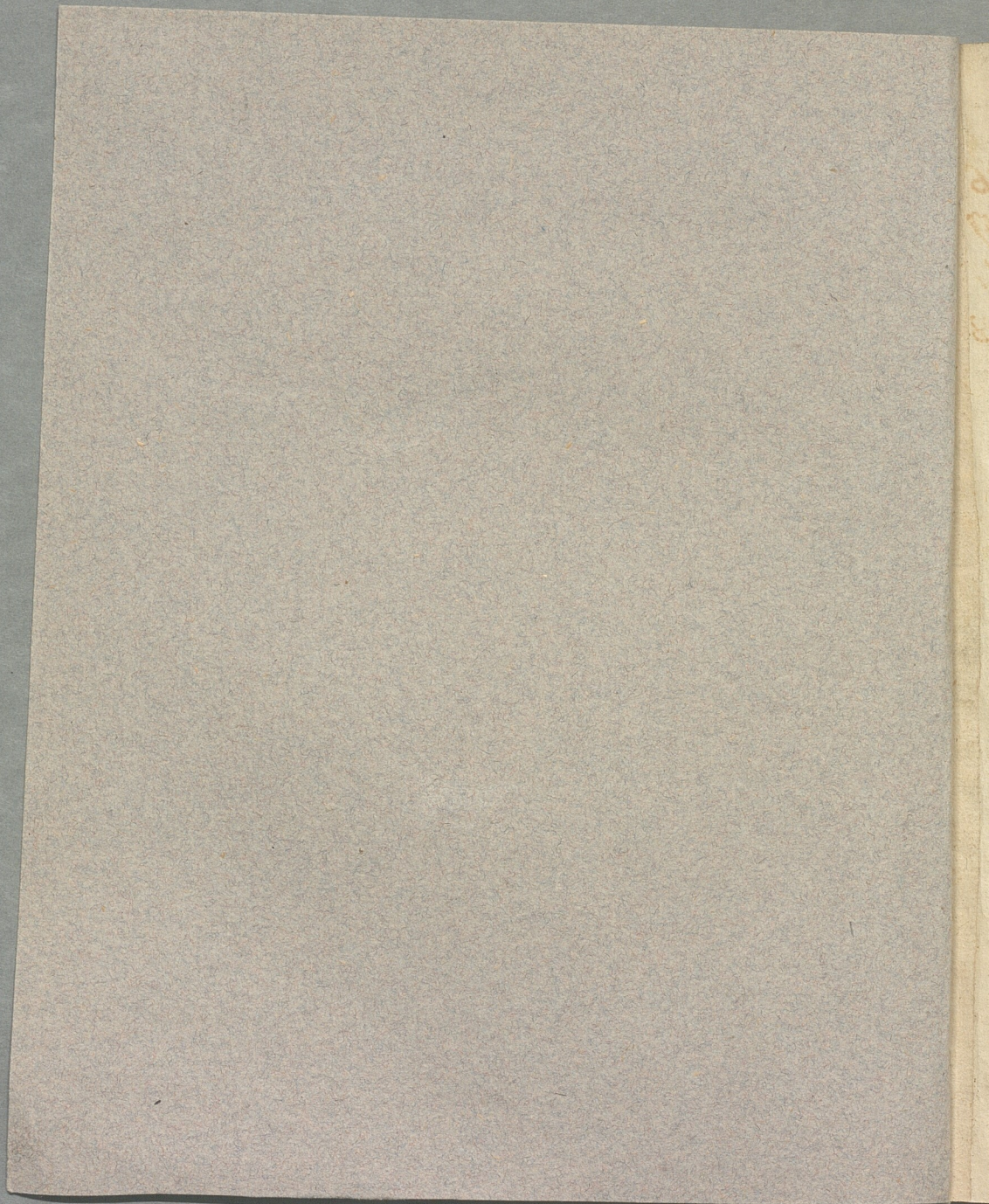
Fler e-böcker

Redan nu erbjuder 40 bibliotek från 12 europeiska länder denna service. Sök böcker tillgängliga för den här tjänsten: <https://search.books2ebooks.eu>
Mer information finns tillgängliga via <https://books2ebooks.eu> boken.

Likpred.
Sara 1900
1700-1827

Aurivillius, M., [Likpredikan över] Maria Faxell
1734.

En rätt Christens
Gudeliga längtan efter Gud;

Wid

Åreborna, samt mycket Dygd och Heder;
samma Fru Probstinnans,

**MARIA ERLANDS
DÖTTER FAXELLS,**

Åhrewördige och Höglärde Herrens,

Herr **NICOLAI INSULANDERS,**

Mycket berömlige och allmänt älskade Kyrkioherdens i Olnehärad,

I lifstiden, Kära Hustrus

Christeliga begrafning,

Hvilken, i närvaro af en Folckrik och ansenlig Församling,
med Christ-anständiga Ceremonier, för sig gick, uti bemänte
Olnehärad's Kyrkia, den 26 Augusti år 1733.

I anledning af then Hel. Pauli ord uti Phil. 1: 23.

Till närmare betrachtelse i gudachtighet,

Korteligen föreställd,

af

MAGNUS Pårson AURIVILLIUS,

S. S. Theol. Doctor, och Superintendent i Carlstad.

SEDERHOLM,

Tryckt, hos BENJ. GOTTL. SCHNEIDER, år 1734.

Then Saliga Dödas,
I hjertelig sorg efterlämnade, k. Man,
Ärewürdige och Höglärde Herren,
Herr NICOLAUS INSULANDER,

Mycket wälförtjänt Kyrko- Herde uti Dimehårad,
Så wäl som och Hennes nu bedröfwade kära Söner:
Ärewürdige och Höglärde

Herr MAG. NICOLAUS SPAK,

Samt med the

Äreborne och Wälartade Ynglingar,

Herr HENRIC SPAK,

och

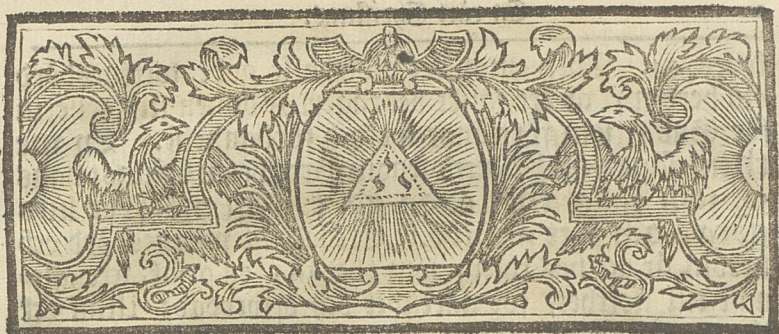
Herr CARL SPAK,

Warder thenna, i Gudelig ensaldighet, samt
manskesna, och til egen, så wäl som andras up-
byggelse, hållna Lif-Predikan; jämte trogen tillön-
skan; af Guds ynniga nåd, til all kraftig tröst,
hugnad, glädje och wälsignelse, efter be-
gåran, öfwerlämnad

217
Deras tillgifna Wän, och Tjänst-
redebogua Tjänare

MAGNUS P. AURIVILLIUS.

I
Guds Faders, Sons och thens Heliga
Andas Namn! Amen.

Förberedelsen.

Sela Staden af mitt Folk wet, att tu
äst en dygdelig Qwinna. Ar ett godt
wittnesbörd, och ett stort beröm, som then
Gudfruchtiga, förståndiga och bestedeliga
Enckan, Ruth, fordom undseck, af then förmögna och
ärliga Mannen, Boas, såsom berättas och kan läsas i
Ruths 3. Ett skäligt och sansfärdigt, jag menar: i Ruth:
sielfwa sanningen sig grundande, godt wittnesbörd och 3:11
beröm, är icke allenast lofligt, utan ock hwars och ens
skyldighet. Låt of lofwa the ärliga Män, then
ena efter then andra, skrifwer Syrach till påminnel-
se och upmuntran för sig, så wäl som alla andra, i Bo-
enes

Syr. 44. I. Ienes 44. Ther emot ett oförskyllt godt wittnesbörd och beröm, är ett falskt bedrägeri, och en styggelse, in för Gud, som förtiänar we och förbannelse. Ty we them, säger HERREN genom Propheten Esaiasi hans 5. som kalla thet onda godt / afi mörkret lius göra, och sött af suro. Ett sådant wittnesbörd och beröm är ock hos them, som thet få, en orsak, icke alle näst till stolthet, förmåtenhet och öfwerdåd; Utan ock them, så wäl som andra, the ther sådant höra, en stor retelse till allehanda syndigt förehaswande, ont icke aldeles till förhårdelse. Ty när theras Samweten, under ett slikt beröm, öfwerlyga them om allt öndt, så kommer synden i föracht uti theras hiertan, säjom en ting och sak, som aldeles icke har något till betyda; och altja lika mycket huru man lefwer.

Ecc. 10. I. I. Att äga ett godt wittnesbörd om sig, till wäl förtiänta beröm, af en och annan, är mycket; Hållt sedan ondskan och aswunden har alstrat af sig i många onda slugor, som fördärfwa goda salswor, och Salomo talar i Predik. 3. 10. Att till sitt wäl förtiänta beröm, stå uti ett godt rykte och eftertahl hos flera och många, thet är mehr; ty thet gifwer stähl till försäfran, att saken har sin fasta och richtiga grund. Att äga ett godt wittnesbörd, till sitt beröm, af en enda ärlig, from och gudfruchtig, är wäl en sak, som icke gör så widt och stort rop, men är doch ofta bättre och för mehr, än som många andras.

Ruth. 1. 7. Ruth blef af Boas med stähl berömd; ty uti thetu föregående capitel står hon anmärkt af åtskilliga beröm-

wärde egenfaper. Boas war en ärlig man, såsom han uttryckeligen kallas i B: 2. Så har ock ändteligen Boas ^{Ruth. 2: 1.} icke allena, så till säyande, underkrifwit thetta Ruths goda och berömliga wittnesbördet: utan hela staden har ock, till thes kraftigare stadfästelse, satt sina namnther under; Ty hela staden, säger han, af mitt folck, wet, att tu äst en dygdelig Owinna. War altså Boas goda wittnesbörd om Ruth sanfärdigt och wälgrundat, samt följachteligen hennes beröm och hedder ther af, stort och ansenligt.

Thet, hwar om Ruth får ett så godt wittnesbörd, är icke skönhet och deffelighet, rikedom och ägodelar, behagelighet i sitt upförande, efter werldenes maner, friskostighet och öfwerflöd, slughet och ilparighet, eller något annat dylikt, hwar af the fåfänga werldenes Barn sig inbördes sälla skatta och berömma; utan hon får wittnesbörd och beröm, af dygd och ärbarhet. Ty tu äst en dygdelig Owinna, säger Boas. Thet är: en Gudfruchtig, stadig, ärbar, och med allehanda, en bestedelig Owinna anständig, dygder berömligen beprydd Owinna: såsom ock thet Hebreiska ordet ^h hwilcket Guds Ande, i sitt egit språk, här behagat bruka, och hafwer elljest åtskilliga bemärckelser, men alla goda och nyttiga, warder i Ordspåkens 12. af wår Swänsta ^{Prov. 12: 4. C. 31: 10. Exod. 18: 21. Gen. 47: 6.} Uttolefare gifwit genom idog, i samma Boks. 31. genom dygdelig, i 2. Moses Boks 18. genom redelig, i 1. Moses Boks 47. genom dogse; warande altså Boas wittnesbörd om Ruth, för henne stort och ansenligt.

En dygdelig eller dygdejam Owinna är ädla-
A 2 re

Prov.
31: 10.
cap. 22:

re, än aldrakosteligaste pärlor, skrifwer Salomo uti
Ordspråkens nyssberörde 31. Så anföres ock i samma
Boks 22. ett godt rykte för kosteligare, än en stor
rikedom. Ruth seck vittnesbörd af Boas, att hon
war en dygdelig Qwinna; Och thet med stadfästelse af
ett allmänt rykte öfwer en hel stad; äfwen som then sto-
ra Sieltinnan Judith, omhvilken thet står i Bokenes 8.
Att hon hade ett godt rykte när hwar man, att
hon fruchtade Gud, och ingen kunde säja henne
något ondt uppå; dy war, såsom sades, Ruths be-
röm af Boas vittnesbörd, stort och ansenligt, samt
således hon ett härligt exempel, till efterdöme, för als-
la Qwinnor; hwar uti the hafwa at söka sin förnämsta
heder, och sitt största beröm.

Judith.
8: 8.

Allfelig, och nu, wid thetta sørge-tillfället, här
närwarande, dels förjande, dels medförjande Christine
Wänner. Wi äre begrepne uti ett Gudeligt Wärd, som är:
att, efter plicht och skyldighet, til sitt Swil-
rum i jorden, Christ = anständeligen befordra en He-
ders Moder, i lifstiden Åreborna, och med många pris-
wårda dygder rundeligen beprydda Matronan, och Fru
Probstinnan, MARIA ERLANDS Dotter FAXELL;
thenna Christeliga, mycket Hederwårda, och förnämna
Olnehärads Församblings berömlige, och öfwer allt,
besynnerligen älskade, Kyrkoherdens, Årewördige och
Höglärde Herrens, Herr Nicolai Insulanders, uti en
sanktyldig ächta kärlek med honom förbundna, och för-
thenfull, med så mycket mehr wärgående hiertats
ömande,

ömande, saknade, samt nu i äwigheten wisserligen Saliga, kära Hustru och Måka.

Wid sådana tillfällen, plåga the saligen afledna, wid theras graf, så mycket mehr thog kommas med ett Christeligt och wäl förtjänt beröm, som the i tiden gjort sin lefnad mehr lysande af flera adla och berömdwårda dygder. Wälbemålta Saliga Matrona, och Fru Probstinna, har beprydt sin lefnad, med en beständig utöfning af alla the lofwårda egenskaper, hwilka en sanskyldig Christen i gemen, så wäl som i synnerhet thet tåcka och kära Dwinno-könet anstå, och i bästa måttom besmycka; hwarigenom hon ock satt sig uti ett nådigt tycke hos Gud, och ett besynnerligt wärde hos menniskior. Thet wetta alle the wäl, såsom the ock thet, ehuru wäl med ett af en kärlig åtanke och en stor obehagelighet blandat saknade, willigt, och enhälligt intyga, hwilcke haft tillfälle, att, under hennes lefnad ibland oss, i thenna bödeliga skröpligheten, äga hennes wårda besantkap och umgänge. Wid thenna hennes graf, böre wi förthen skull icke förgåta thet beröm, som wi efterlefwande, för hennes lofwårdt, wäl och Christeligen förda wandel, äre henne skyldige.

Att allt, som sig borde, nu och här, till then åndan utföra; thet will then, till närwarande tillfälle, bestämnda tid ingaledes tillåta. Jag begriper förthen skull altsammans korteligen uti få ord, och, beropande mig på allas edra, mine i Herranom åstfude, så wäl som alla andras, sansfärdiga wittnesbörd och samttycke, säger om wår Sal. Fru Probstinna, här wid hennes

graf, såsom wi hörde Boas tilltala Ruth: alle i hela thenna Sochnen, ån mehr i hela thetta landet, som henne kânt, weta, att hon warit en dygdelig Qwinna: dygdelig i tro och gudachtighet in för sin Gud; dygdelig uti kärlek och ljuflighet emot sina Mån; dygdelig uti moderlig försorg och omwårdnad om sina kåra Barn; dygdelig uti sitt Huses beskedeliga styrande och förestående; dygdelig uti uprichtighet och förtrolighet emot sina wänner; dygdelig uti medlidande och gifmildhet emot the fattiga; med ett ord: dygdelig uti Gudsfruchtan, höflighet, beskedelighet och behagelighet emot alla, samt med årbahrt uppsörande uti allt; dy ware ock nu hennes hwila i åro, och hennes åminnelse uti ewärdelig wålsignelse.

Ef. 11:

10:

Prov.

10:7.

Till fullgörande af thenna wår Skyldighet emot then Saliga döda, the efterlämnade sorgbundna till någon Christelig hugswalelse och tröst, så wål som ock oss allom till gudelig påminnelse, wele wi, efter Christloflig och upbyggelig plågsed, taga oss några Guds ord till närmare öfwerwägande i gudachtighet. Men wärdigas förlåna oss ther till tin mildrika nåd och wålsignelse, för tin aldrakäraste Sons, alles wår dyraste Frälsares, Jesu Christi skull, igenom then Hel. Anda, o tu barmhertighetenes Fader, och all hugswalelses Gud! Abba! Fader wår, som ic.

2. Cor.

1. 3.

Texten, Phil. 1. 23.

Jag åstundar stilljas hädan, och wara när Christo, hwilket ock mycket bättre wore.

Helga

Helga of HERRre i tine sanning, ty ditt tal är en guds Joh. 17:
domelig, och i alla äwighet dryggetlig sanning! Ja;

17.
N:o 231.

Gif of, o, tu vår nådige Gud, tin Anda god, v. 4.

Som alltid of bereder,
Uplyser, styrcker hog och mod

Att lära tina seder:

Att wi ditt ord må rätt förstå,

Ther efter of fast stålla så,

Att ditt namn alltid helgas. Amen.

Ingången.

Ster tig/ HERRre, längtar jag. Så förklarar
then Helige Dawid, sin innerliga åstundan och
hierteliga begär, in för HERRan Gud sielf, att få
komma till honom, samt således blifwa med honom när-
mare förenad, och så alltid wara hos honom. Efter tig,
HERRre, säger han, längtar jag; såsom han sielf or-
den uttecknat hafwer uti Psalmen then 25.

Pf. 25 1

Dawid war en stor, rik och mäktig Konung. Han
hade många at befälla öfwer. Mange trånte och up-
wachtade honom. Swad han sade, thet måste så ske.
Alla hade för honom wördnad, och bewisse honom sid-
sta heder, hwad han åstundade af thetta jordiska och
timeliga til sit nöije, thet kunde han hafwa, så at
honom intet mer än hans son, Salomo, feltes af alt
thet som hans hierta begära mände. Men hos honom
hette doch om alt thetta, såsom Haman, doch uti ett
annat ärende och sinne, en tid sade: Med thetta alt
kan

Esth. 5: Kan jag doch icke vara til frids, som står i Esth. 5.
 13: Utan thet feltes Dawid äntå något, som han hödt myc-
 ket nödigare, nyttigare och oumgångeligare, än allt thet
 förra; ty jag längtar, säger han. Längtan är en
 stark begärelse, samt innerlig hiertans åtra och åsun-
 dan efter något, som man icke äger, men doch gärna
 äga och hafwa will; i följe hwar af längtan är ett be-
 wis, at enom något felar. Efter nu tå Dawid äfwen
 längtade, så måtte ock honom något hafwa felat. Men
 hwad war thet? Jo: thet war GUD. Ty efter mig,
 HERRE, säger han längtar jag.

Huru, eller hwarföre, Dawid så längtade efter
 GUD, thet wisje wi, för thenna gången lämna å sido,
 at widare omröra. Men thet märcke wi billigt här
 wid: thet har Dawid hållit GUD för sitt högsta och
 förnämsta goda, och förthenksul, emot honom, gjort
 ett heligt föracht af allt thetta jordiska, lekamliga
 och werldsliga. Sin krona ansåg han altså såsom strå,
 sin spira såsom en rö, sin thron såsom Prästens Eli
 stoft, af hwilken han snart falla kunde och bryta sig
 Halsen sönder, sina rikedomar såsom stoft, sin ära så-
 som wäder. I gemen, all sin timeliga härlighet, äf-
 wen som hans son Salomo i Predikarens 1. såsom idel
 fåfångelighet; än mehr: aldeles såsom et intet emot
 GUD; achtande följachteligen föga eller alsintet, hu-
 ru ock gå wille och mände med allt thet förra, allenast
 han måtte så komma til GUD, blifwa hos GUD, och
 honom alt stadigt hos sig hafwa. Til bewis af ett sådant
 hierta och sinne sjunger han så i then 73. Psalmen: När
 jag

7. Sam.
 4: 18.

Iscl. 1.

jagtig, **H**erre, hafwer, så frågar jag efter himmel och jord intet. Om mig än kropp och själ försmäktade, så åstudoct alltid mins hiertans tröst och min del.

Åf lika sinne med David, har ock Apostelen Paulus varit. Han har thet på flera ställen uti sina heliga och härliga Epistlar förklarar; men enkannerligen lämnar han oss bewis ther af, uti the upläsna heliga terte ord; så han säger: Jag åstundar stillias hadan, och wara när Christo / hwilcket ock mycket bättre wore. Thehas, jag menar: Dawids så wäl som Pauli exempel ställa sig, alla rätta Christina, åtminstone böra the ställa sig, till eftersyn och efterdöme; så att ock the låta Gud wara sitt förnämsta och högsta goda, samt fram för allt åstunda och önska, att hos honom wara, samt honom hafwa och äga. Att war saligen döda thetta gjort, thet har hon icke allenast med allt sitt wäsende och upförande betygat; utan ock förnemtligast under sin sista sjukdom, så hon esomoftast, til sin själs kraftiga styrko och tröst i trone, har betiänt sig af Apostelens utlåtelse i texten, säijande: Jag åstundar stillias hadan, och wara när Christo / hwilcket ock mycket bättre wore.

Samma heliga, lærerika och tröstefulla ord, willje wi alltså, wid thetta tillfället, i Gudelig andacht, och **H**Errans fruchtan, så afhandla och betrakta, att wi ther af, genom Guds nåd, oss föreställa: En rätt Christens gudeliga längtan efter Gud. Swar wid wi, efter textens anledning, hafwe att närmare i

acht taga thesa fyra efterföljande puncter och stycken:
nemligen:

- I. Hurudan thenna längtan är,
- II. Yttersta medlet, eller wägen, hwarigenom thet erhålles, som längtas efter,
- III. Swad thet är, som efterlängtas, samt ock ändreligen
- IV. Och sidsta, pådrifwande orsaken till thenna längtan.

Men att Herren, then nådige Guden, wärdigas här wid stå of bi, och underhielpa of med sin wärdiga H. Andas närwarelse, uplysning, kraft och wälsignelse, så låtom of alle, uti en rätt Andans enhet, utgitta våra trogna och botfärdiga hiertan, in för honom, ut följande andächtiga suckan, och heliga bön, af Psalmen, således:

Num.
229:8.9

Titt ord är i wår nöd och sorg

Wår säkra tröst och fasta borg:

Thet wid behållt tin kyrko ren:
Och fria henne från allt men.

Gif att ditt ord of lysar så,

Att wi i mörkret intet gå;

Men genom thenna jämmerdahl

Nå wandra till tin Himmels sal. Amen.

Affhandlingen.

WIden rätt Christens Gudeliga längtan efter
Gud, som i anledning af wår heliga text, skall
nu

nu blifwa vår gubeliga begräfnings-betrachtelse på thenna stunden, hafwe wi, såsom sades, att uti närmare anmärkning taga

I. Hurudan thenna längtan är. Thetta lærer oss Apostelen i texten, då han säger: Jag åstundar. Thet Grekiska ordet *ἐπιθυμῶ*, som Apostelen här betidnar sig af, betyder egenteligen en sådan begärelse, lust och åtrå till något, som hafswande och lystna Öwinnor plåga hafwa, nu till thet, nu åter till något annat; hwilcken stundom är så stark, att om the icke få, the the lysta efter, så kan icke allenast fostret komma at lida thet wid; utan ock äfwen the selswa, såsom will säijas, sårtta lifwet till. En rätt Christiens längtan, som wi nu tagit oss före, att i andanom förnöija våra tanckar med, är altså icke någon liten och ringa; utan en stark, innerlig och hiertelig längtan och trängtan. Then helige Konungen Dawid gifwer bewis thet på, då han Ps. 42. jämte liknelse af en törstande hiort, som ropar efter friskt watten, om en sådan sin längtan sig så utlåter: *Min siäl törstar efter Gud, efter then lefwande Gud. När skall jag thet till komma, att jag måtte så se Guds Ansichte?*

En människas lust, begärelse och längtan, i anseende till thet, hwar uppå han ställes, och han har sitt afseende, är träggehanda: en naturlig och loflig, en naturlig och syndig, samt en helig och andelig, som är hwarken naturlig eller syndig. En naturlig och loflig längtan är then, när en hungrig längtar efter mat, en törstig efter dricka, en sjuk efter hälsan, en trött efter

hwila och sådant mehr. En naturlig och syndig, samt förthensfull straffbahr längtan är then, när en drinkare och fräfsare längtar efter, att omåtteligen få skidllja sin hals och fylla sin buk, när en lösachtig längtar efter otucht, en oförsonlig, at få hämnas, en girig, att få öfwerflöd på gods och ågodelar; och så vidare; hwilse-

Tit. 2: fet allt then H. Paul. Tit. 2. Kallar werldslig lusta,
 12. samt Joh. i. Epist. 2. Körtiens begärelse och ögonens
 1. Joh. 2: begärelse; hafswande wi sådana begärelser, lust och lång-
 16. tan, dels såsom menniskior, dels såsom genom synden för-
 därswade menniskior. Men then begärelse och längtan,
 som Paulus sig tillägger i texten, samt finnes hos the
 rätta Christna och Guds Barn, är hwarcken naturlig
 eller syndig, samt således ei eller straffbahr; utan en
 god, helig och andelig, som wäckes och upwäckes af
 Gud, genom then H. Ande; är en frucht af tron, och
 föreningen med Christo; har intet afseende på något af
 thetta jordiska, lekamliga, naturliga och werldliga;
 utan sträcker sig allena till thet heliga, andeliga, him-
 melsta och åwiga.

En rätt Christens Gudeliga längtan efter Gud,
 är god, helig och andelig; ty han är ställd till Gud, så-
 som rätt nu med mera skall föreställas. Then kan ock
 icke komma annorstädes ifrån, än som Gud. Ty af sig
 sielf är all menniskians upsåt och tanke ond, säger

Gen. 6: Guds Ande sielf i 1. Mose Boks 6, så at wi icke äre
 7. beqwämlige af of sielfwa, at täncka något godt,
 och söliachteligen ei eller at längta efter Gud, utan
 att Gud gör of ther til beqwämliga, såsom Pau-
 lus

lus skrifer i 2. Cor. 3. En rätt Christiens gudeliga ^{2. Cor. 3:5. 6.}
 längtan efter Gud, är en frucht af tron och föreningen
 med Christo. Ty tron, som alltid har med sig ett så-
 kert hopp om saligheten, och gör, at wi ock äre sa-
 lige, medan wi än här lefwe, efter Pauli utsaga i
 Rom. 8. gifwer en både hierta och siäl förnödjande kän- ^{Rom 8: 24-}
 ning och smak af Guds godhet; såsom föreningen med
 Christo gläder och upfrisar äfwen både hierta och siäl,
 med käftla och kraft af hans kärlek; blifwande således
 then, genom trona, med sin Gud, och Frälsaren Chri-
 sto, förenade själen, af samma trone förbindelse, drif-
 wen til en dagelig längtan och trångtan, att komma
 Gud och Jesum allt närmare och närmare. Så hafwer
 ock en sådan längtande aldrig thet minsta affseende på
 något jordiskt och werdsligit; utan han har, såsom wi
 uti ingången hörde om Dawid, fast mer ett heligt för-
 acht thesöre; och wil thet så alt, endr ock Gud måtte
 behaga låta så ste, gärna lämna. Såsom hans stätt ^{Luc. 12: 34.}
 är i himmelen, så är ock hans hierta thet, samt
 har han thet sin uingängelse. Säger altså icke alle- ^{Phil. 3: 20.}
 nast med then Hel. Paulus uti Philip. 3. Jag förgåter ^{v. 13. 14.}
 thet till rygga är, och sträcker mig till thet, som
 framman till är; Jagandes efter målet, som före-
 hålles ofwan efter, af Guds kallelse i Christo Je-
 su; Utan han instämmer ock dageligen med then till
 himmelen längtande själen, af Psalmen således:

Tu snöda werld far wäl,

Til himlen far min siäl /

B 5

Num.
27:1 7.

Tit

Tit gå ock mina sinnen :

The söka thet at winna

Swad ewigt stads månd wara,

Ibland Guds helgon klara.

I himlen är min wän,

Tit längtar jag ock hån;

Han mig sitt hierta gifwer

Och hos mig kärligt blifwer;

Han mig med lustar mättar;

Från sorgen mig plate lättar.

Så är thet nu med thenna en Christens gudeliga längtan beskaffat, och sådan är han; dy wilje wi gå widare uti wår betrachtelse, och i acht taga

II. Yttersta medlet eller wägen, hwar igenom thet står fullkombligast att århållas, som längtas efter. Swad thetta medlet, och thenne wägen är, thet säger oss Apostelen uti texten med thesa sina ord: Jag åstundar skijas hådan. Thet Grekiska ordet *avalisai*, som här brukas, bemärcker egenteligen att släppa lös: Så som då en sjöman löser up fästnan på sitt fartyg, att thet med gå ut i sjön, till then hamn, tit han sig ännar; eller då en dragare warder löst utur sitt ok, och får slipa then börda, eller thet last, som han har haft att släpas med; eller då en slaf löses ifrån sina fiättrar, band och botjor, och släppes på fri fot; eller då en arm fånge öpnas dören på hans fångelse, så att han warder thet ifrån lös och ledig; med mera dylikt. Elljest betyder ock thetta *avalisai*, att lämna thet eng stället, rummet eller hårbåget, och begifwa sig till ett annat. Hans,

nem=

nembligen Holofernis tienare, *εἰς πῶδα τῶν ἀνάλων* står thet i Judiths 13: thet är, såsom wi hafwe i vår Swenska Bibel: the gingo bort, ifrån Holofernis tiäll uti theras. Likaledes warder thetta ordet ock så brukat Luc. 12, om husbonden, som kom hem ifrån Brölloppet. Men hwad then gamble och Gudfruchtige heders Gubben, Simeon i Luc. 2: kallat fara i frid; hwad Petrus i 2. Epistelens 1. förstår med sin, efter original-texten, utgång; Hwad ock Johannes i sitt 13. menar med at gå af thenna werlden, thet förstår och menar jämwäl Apostelen Paulus med thet ordet *ἀλιόται*, eller Stillias hädan; och thet så wäl i texten, såsom ock i 2. Tim. 4. så han säger: Tiden tilstundar, att jag skal Stillias hädan; Nembl. en god, en lyckelig, en wälsignad och salig död. Hå! en lif- och tröstelig beskriwning på Guds barnas död, att han kallas en uplösning, förlofsning och en hemfart. Thet är han ock i all sanning. Ty så länge wi här lefwe, så måste wi wara, med våra, så tilfåijande, fartyg bundne, nu här, nu ther, wid thetta bullersamma werldenes hafstränder, bärge och tippor; men i döden får ett Guds barn lösa sin båt aldeles fri, och obehindrad fara i then himmelska och saliga hamnen med glädie. Hwad hafwe wi icke för tunga of, bördor och last at draga och släpas med här i werlden? ämbets och kallelsets of, bördor och last; olycks och motgångs of, bördor och last; Synda- och straffs of, bördor och last; med mera sådant, hwar med, och hwar under, wi ofta så måste arbeta, och hwar af våra arlar, jag menar: både krop och själ ofta warda så tryckte, att wi warde snart aldeles betungade, och

Judith.

13: 20

Luc. 12:

36. a A

Luc. 2: 1

29.

2. Pet.

1: 15.

Joh. 13:

10.

2. Tim.

4: 6.

Eph. 1:

14.

Col. 1:

12.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

1: 29.

14.

- och wahnächtige, att tala i anledning af Jesu ord i
 Matth. 11: 28. Men igenom en salig böd warde wi ifrån
 29. alt sådant, i en wålsignad och lyckelig stund förlöste,
 och så komma till hwilo ifrån allt wårt, här i ti-
 den tungu arbete, såsom Anden försäkrar i Uppenba-
 21: 20. relse Bokens 14: Wi äre här, på allehanda sätt, med
 Apoc. 14: 13. fåttrar, band och boijor, ofta hårdare och strängare bun-
 due, än Petrus i Apostla gärningarnas 12. då han låg
 Act. 12: 7. bunden i kädjor; och så är thena onda, syndiga och be-
 drofweliga werlden, ett swårare och hårdare fångelse,
 än thet Paulus hade, då han blef fastad i thet innersta
 rummet, och en stock satt för dören, som låses af-
 wen i Apostlagärningarna, och thet 16. cap. Men ifrån
 Act. 16: 24. alla thesa band, och utur thetta mörka och fubla fång-
 gelse, warde wi uti en lyckelig och wålsignad stund, af-
 wen förlöste och utsläppte, af, uti och genom en salig böd.
 Heb. 13: 14. Här i werlden hafwe wi ingen warachtig stad,
 utan wi äre gäster och främmande på jordene, så-
 som Paulus ock skrifwer till sina Hebreer uti Epist. 11.
 och 13. Thet Dawid ock wiste, och erkänner, då han i Ps.
 Cap. 11: 13. 39: gör om sig och alla sina förfäder en sådan bekännelse:
 Pl. 39: 14. **H**erre, jag är en främling för dig, och en gäst, så-
 som alle mine fåder. O, att alle thet besinnade och
 behörigt betänkte! så skulle icke så många, såsom dår-
 achteligen sfer, gräfwa sig, såsom mullwadan, aldeles
 ned i thenna, för syndenes skull, förbannade och örena
 jordenes gytta, samt så diupt slå här sina pålar ned,
 som skulle the kunna förblifwa här i åwighet. I him-
 meln är wår umgångelse, såsom Paulus wål wiste,
 och

och gifwer till förstå i Philip. 3. eller närmare efter Guds Phil. 3:
Andas egit språk: ther är war bergare-rätt, och san- 20.
skuldiga hemwist. Dit förer en salig död, såsom wi rätt
nu stole få höra med mera straxt här efter. En lustig och
högstredsefull beskrifning altså, i anledning af alt thetta,
för the trogna Guds Barn, på theas död, att han för-
liknas wid en uplösning, förlofning och hemfart.

Döden må nu så wara thet fastigaste och försträcke-
ligaste af alt, hwad fastigit och försträckeligt wa-
ra kan, och gifwas må, såsom Hedningarne honom
kallat hafwa, och han äfwen i, och för sig sielf, i san-
ning är, efter thes blotta naturliga anseende; Hwa-
dan han ock i Jobs 13. får namn af försträckelsens Job. 13:
Konung; så fruektar dock ett Guds barn, och en rätt 14.
Christen, som af Guds Anda, genom hans ord, fått
uplystia förstånds ögon, att han kan se och wetta, hwad
döden är för the fromma, i kraft af Jesu segrande öfwer
honom, så mycket mindre för honom, som han fast mehr
önskar sig honom, och längtar efter honom. Ty han wet,
at i, och med honom är, och följjer, en hugnelig, wälski-
gnad och salig förlofning, ifrån alla thetta lefwernets
mångfaldiga wederwärdigheter, stora suårheter, och
ängsliga bedröfwelser; Och thetta gör nu icke allenast en
salig död, utan han förer ock til Christum, och en när-
mare närwarelse hos Gud, samt förening med honom,
uti thet rätta fäderneslandet, himmelen; såsom of-
kommer nu at märcka, här näst, och för thet

III. wid betrachtelsen af thet, som en rätt Christens
gudeliga längtan förnembligast har sitt asseende uppå;
och är, att wara med Christo. Ty, jag åskundar skiljas
E
hädan,

hädan, säger Apostelen, och vara med Christo. Men måtte någon fråga: War icke Paulus, en så stor Herrens Jesu Apostel, med Christo, och Christus med honom? Han säger ju sielt i Phil. 1. Christus är mitt lif; Likaledes i Gal. 2. Jag lefwer, dock icke jag, utan Christus lefwer i mig. Ty thet jag nu lefwer i köttet, thet lefwer jag i Guds Sons tro, som mig älskat hafwer, och gifwit sig ut för mig? Swad will thet förthensfull säja, att han ästundar vara med Christo?

Här till swares: Thet är ingen twifwel uppå, att icke Paulus, när han ästwen gjorde thenna utlåtelsen, war med Christo, och Christus med honom. Men thet war dock icke så fullkombligen, som thet kommer att se efter thetta lifwet, i äwigheten. Och ästundar han altså här något högre och fullkombligare, än thet han nu redan ägde och nödt här itiden; Nembl. att så få wara med Christo, såsom alle Guds salige barn i himmeln äro med honom; Swarest the få stoda Gud ansichte emot ansichte, efter war H. Pauli försäkran i 1. Cor. 13. Swarest ock war wälsignade Jesus låter synligen se sina härlighet, och wi så se honom med förklarade kropsens ögon, såsom han är, efter Joh. 3: 2. hannis löste i 1. Epist: 3. Swilket warande med Christo, then H. Paulus 2. Cor. 5. kallat vara hemma när 5: 8. HERRanom, samt i 1. Thef. 4. att blifwa när 1. Thef. 4: 17. HERRanom alltid.

Så är thet, Wälsignade i HERRanom. Guds Barn äro ock wäl här med Christo; doch allenast genom trona. Men, i thet tillkommande lifwet, så the komma

ma och wara Honom så när, att the, såsom wi rätt
 nu hörde, så skoda honom ansichte emot ansichte,
 och såsom han är. Jag wet, säger Job i sitt 19. att Job. 19.
 min förlofare lefwer, och han skall på sidstone 25. 27.
 upwäcka mig af jordene. Och jag skall sedan med
 thessö mine hud omklädd warda / och skall i mitt
 kött se Gud. Honom skall jag mig se, och min ö-
 gon skola skoda honom, och ingen annan. Här äro
 Guds barn wäl ock med Christo, doch så, att the kun-
 na från honom åter warda skilde. The kunna wäl uti
 en god tronens tillförsicht säja med Paulo af Rom. 8. Rom. 8.
 Ho kan skillja of från Guds kärlek? Bedröf-
 welse? Eller ångest? Eller förföljelse? Eller hun- 32. 38.
 ger? Eller nakenhet? Eller fahrlighet? Eller
 swård? Såsom skrifwit är: för tina skuld war-
 dom wi dödade hela dagen, wi wardom hållne
 för slachte-sår. Men i allt thetta öfwerwinne wi
 genom honom, som of älskat hafwer. Ty jag
 är wis ther på, att hwarcken död, eller lif, eller
 Änglar, eller Förstadöme, eller wäldigheter, eller
 the ting, som nu äro, eller the ting, som tillkom-
 ma skola / eller höghet / eller diuphet, eller nå-
 got annat Creatur skall skillja of ifrån Guds kär-
 lek, som är i Christo Jesu, warom Herre. Dock
 bära the alltid, Gud bättre! thet hos sig, som kan
 lätteligen skillja them ifrån Gud och sin Jesu; jag me-
 nar: wynden. Men i äwigheten kan then Christtrogna
 siälten alldrig mehe från Gud och sin Jesus skild warda,
 utan hon får få, såsom wi jämwäl rätt nu hörde, blif-

wa när Herranom alltid. Guds barn äro wäl här
 med Christo, och han med, samt hos och när them.
 Men doch måste the allehanda wedersärdigheter och be-
 drofweller wara underkastade. Hwilken som mig
 efterfölja wil, han wedersäte sig sielf, och tage sitt
 Luc. 9: 23. kors uppå sig hwar dag, och följe mig. Och hwil-
 14: 27. ken som icke bär sitt kors och följer mig, han kan
 icke wara min lärjunge, säger vår Jesus sielf i Luc. 9.
 och 14. Och alle the thet gudeliga wilja lefwai Chri-
 sto Jesu, måste lida förföljelse, skrifwer ock Paulus
 2. Tim. 3: 12. til sin kära Timotheus uti 2. Epistelen 3. Men när
 Guds barn komma til Gud, efter thetta, och få wara
 med sin Jesui äwigheten, så äro the aldeles frije för alt
 ondt, och njuta en aldeles ren, himmelsk och fullkomblig
 glädje. Ty då skal ingen död sedan wara, icke eller
 gråt, icke eller rop, icke eller någon wärck, utan tår-
 Ar. 21: 4. rarna skola astorckas af ögonen, samt in för Gud
 blifwa glädje tillfyllest, och ett lustigt wäsende på
 hans högra hand erwinnerliga, såsom försäkras i Bp-
 Ps. 16: 11. penbarelse Boks: 21. och af then H. Dawid Ps. 16. Här är
 ock Gud wäl ändteligen alltid när och hos sina kära barn,
 men ofta utan att the thet märcka och förstå kunna. Ofta
 Gud då som närmast, när the mena, att han är som längst
 borta; klagande the förthenskul med Dawid, i then 10.
 Psal. 10: 1. Psal. Herre, hwi träder tu så långt ifrån, och för-
 dömljer mig inödenes tid? Men ther i äwigheten få wi
 skoda vår Gud allt stadigt, beständig och utan all ända,
 så att han aldrig mehr kan eller will sig för oss förborga.
 Nu är menniskians naturliga begärelse merendels
 så

så bestaffad, att ju mera hon får, äger och njuter af thetta timeliga goda, ju mera åstundar, och will hon hafwa ther af. Likaledes är thet ock med en rätt Christens andeliga begärelse, lust och åtrå: Ju mehr känning och kraft han här hafwer, af then nära, söta och lifliga föreningen och sammanwaran med Christo genom trona, ju mehr will han hafwa, och åstundar han ther af. Här wet han, att han till ett fullkomligt åtnjutande af thenna saligheten icke komma kan, utan först efter döden, i äwigheten. Förthensfull åstundar han dageligen och hierteligen, samt längtar och trångtar ther efter, att ju förr, ju heldre, doch under nödsamt hemställande uti sin Guds nådiga wälbehag, få förbyta thetta skröppeliga, timeliga, förgångeliga och ofullkomliga, uti thet tillkommande, härliga, äwiga, beständiga och fullkombliga. Thet wäntar han om morgonen, thet täncker han på om dagen, thet beder han om, när aftonen kommer, thet suckar han efter om natten, så ofta han waknar, och thet är förnämsta affendet uti allt hans görande och låtande; Instämmande under allt, i allt, alltid, och allestädes med then till sin Gud, och himmelen långtande Christtrogna själen af Psalmen:

Jag längtar af allt hierta,

Att salig Skilljas hän

Från all min nöd och smärta,

Och bli hos Gud min wår:

C 3

Jaz

Num.

393: 1.

Jag önskar hädanfara
 Från werldjens hat och list;
 När Gudi alltid wara,
 Kom snart o Jesu Christ.

Nu att alltid wara och blifwa wid sådana tane-
 kar och ett slikt sinne, thet har ock en Christen högsta
 wähl och orsak till, i följje och anledning af then ordr-
 likneliga förmohn och salighet, som ett stadigt sam-
 manwarande med Christo i äwigheten, gifwer och med
 sig förer. Swar uppå orden i texten än widare för thet

IV. och sidsia of föra, som så liuda: **Hwilcket
 ock mycket bättre wore.** Häruti gifwer Apostelen
 till förstå, hwad som war förnämsia pådrifwande orsa-
 ken hos honom till hans heliga längtan efter Gud; Nem-
 bligen att thet war bättre, än att lefwa här på jor-
 den. Ty, jag åstundar skiljas hädan, säger han, och
 wara med Christo, hwilcket ock mycket bättre wor-
 re. Tbet wore bättre, säger han, och thet icke något,
 utan mycket; efter Grekiskan, ganska mycket bättre.
 Elljest hade Apostelen wäl många andra heliga orsaker
 til thenna sin längtan, såsom ock hwar och en Christen
 hafwer; Men han anförer här allenast thenna ena, så-
 som ett begrep af alla the andra, och för them allena til
 fyllest görande.

Apostelen Paulus stod, när han thessa ord skref,
 såsom i någon twifwelachtighet, om han skulle önska sig
 längre lefwa, eller ock, att, ju förr, ju heldre, saligen dö.
 Tbet för:a säg han wara bättre för the Philipper, men
 thet

thet senare för sig sielf. Ty, efter thet, liuda hans, wår text dels föregående, dels följande ord, att lefwa i köttet, tjänar mehr til att göra frucht / så wet jag icke, hwilcket jag utwålia skall. Ty både delarna liggjannig hårdt uppå. Men thet är mehr nöd tordigt att blifwa i köttet för edra skull. Och ehuru ^{Phil. 1: 22. 24.} han wål synes här, såsom mehr fallande på thet senare, så är doch ingen twifwel uppå, att han ju äntå stadigt blifwit wid sin åsundan efter thet förra, såsom honom sielf an mycket bättre.

Så kan wål ock ett fromt Guds barn under tiden twäfa, thet wara godt och nöjsamt, att något länge lefwa här i werlden, och således längre glädja sig af Guds hwarjehanda förlånta nåde-gåfwor, förnöja och trösta sig af Guds Ord, känna setman och lustigheten af sitt andeliga umgänge med Gud, i nåden och genom tron, så wara tillsammans med sina kära anhöriga, och befordra theras wålfärd, tjäna sin jämnechristen, och göra honom godt. Men när man, i helig gudachtighet, närmare eftersinnar, och förnimmer, huru allt thetta aldeles icke hinner swara emot thet, att wara med sin Frälsare Christo i himmelen och i äwiggheten, så blifwer så hiertat intagit af en helig lust och innerlig längtan, att så förbyta allt thet förra uti thetta senare, så att thet heter, såsom hos then Heliga Paulus: Jag åsundar Skijas hådan, och wara med Christo, hwilcket ock mycket bättre wore.

Hå! Ja; Wisserliga och i all sanning, är thet wida wågna bättre, att wara med Christo i himmelen,
än

än som lefwa och wistas här på jorden; thet måtte ock
 wara uti thet aldrasfullkombligaste li kammelige tillstånd,
 som här någonsin gifwas kan. Ty här är alltid något,
 som felar, bekymbrar, samt kan förorsaka obehage-
 lighet och misfärdje. Thet är en usel och jämmer-
 lig ting med alla menniskiors barnas lefwerne,
 säger Syrach i sitt 41. allt ifrån moderlifwet, in till
 1. 2. 3. thes the i jordene, then alles wära moder är,
 begrafne warda. Här är alltid sorg, feuchtan,
 wäntan, och på sidstone döden. Så wäl när
 then, som i stor åro sitter, som när then ringaste
 på jordene; Så wäl när then, som silke och
 Crono bär, som när then i groft blaggarn klädd
 är. Men ther, i himmelen, är glädje tillfyllest, och
 ett lustigt wäsende på Guds höggra hand ewinner-
 liga, såsom wi äfwen rätt nu på stunden hörde af Psal.
 Pf. 16: 11. Här måst möda och beswår, ther then liufwa-
 ste ro och hwilla; Här hwarjehanda obehageliga och be-
 dröfweliga omskiften, ther ett i alla äwighet oförnyctt
 och beständigtt förändijamt wäsende; Här sorg, ther glä-
 dje; Här gråt och klagan, ther ett godt mod och lofsjun-
 gande; Här ett uselt tillstånd, ther en himmeltt härlig-
 het; Här thet största nödje alltid blandat med något mis-
 nödje, ther en ren, och i alla måtto fullkomblig salighet.
 Thetta är, som hos Paulus har upwäckt hans åstun-
 dan, at skiljas hädan, och wara med Christo. Ach!
 min Gud! Ho är nu så then, som rätt betäncker, huru
 outsäjeliga mycket bättre thet är, att wara med
 Christo i himmelen, än som lefwa här i thenna jäm-
 mer-

meddalen, och skulle icke likaledes blija i upstånd af innerlig åstundan och hjärteligt begär, att få stilljas hådan och wara med Christo? suckande och säjande af Psalmen:

Kom o Jesu! huru länge Num.
 Skall jag mig än qwälla här? 395:1.6.

Ach! jag önskar ditt umgänge,
 Kom till mig o Jesu kär!

Jesu tu mitt ljus och lif,
 Jesu städse hos mig blif,
 Och mig af din nåde gif.

Jesu / Jesu, låt mig skynda,
 För mig i din himmels sal,
 Hielp att jag må öfwerwinna
 Snart all dödsens ångst och qwahl:

Jesu, Jesu hör tu mig,
 Jesu tag mig up till dig,
 Att se dig ewinnerlig!

Allskelige, wålsignade och wid thenna Christeliga begrafnings act, med sorgbundna, med sorjande och gudeliga hjertan här tillstådes warande Christne Wänner; Således hafwe wi nu, uti vår wålsignade Jesu allbrädeligaste namn, och genom vår Guds nådiga bistånd, fört och i tronens enfaldighet förehaft: En rätt Christens gudeliga längtan efter Gud; samt ther wid, öf allom til lärdom, påminnelse och upmuntran, märkt: I. Thet är then längtan helig, hjertelig och stark; En salig död, för thet II. thet, hwarigenom thenna längtan wäntar sin fullbordan; Att få wara

med Christo i himmelen, saligheten och åwigheten, för thet III. thet, som efterlangtas; samt ock åndteligen, för thet IV. och sidsta, then oförläneliga, och obestrefweliga förmögh och salighet, som är uti en sådan sammanworo med Christo, emot thetta timeliga lifwet, then förnämsta, bewekande och drifwande orsaken til mehrbemälte längtan.

¶ Af allt thetta har nu hwar och en Christen att lära, och sig til en dagelig påminnelse behålla, thet får han ingaledes så lefwa här i werlden, som kunde och wille han blifwa här i alla åwighet, samt förthensfull läg-
 ¶ 62:
 III. gja sitt hjerta endast och allenast uppå thetta jordiska, lekammelige och werldsliga; Utan han bör, thet han elljest will wärdigt bära thet Christna namnet, hafwa del uti Christo, samt kraft och frucht af Honom, till ett åwigt lif, och ewinnerlig salighet, med Paulo hafwa sin lust, och sitt nöije, förnembligast i sin Gud, och Frälsaren Christo Jesu, samt sitt hjerta, sinne och tankar stadeligen stälta till himmelen och thet åwiga.

¶ Och then thet thetta gör, honom är döden aldrig förfräckelig och swår at pågå, utan, enär ock Gud måtte täckas honom tillsända, tager han honom willigt och gärna emot, och säger icke allenast, med then gamla
 Luc. 2:
 29. och fromma Guds mannen, Simeon af Luc. 2. **H**Erre / nu låter tu din tjänare fara i frid; utan sjunger ock i samma mening, med ett godt nöije, och gladt hjerta, af Psalmen:

Num.
 397: 1.

Med

Med glädje och frid far jag nu hän,
 Allt effter Guds willja,
 Med ett fritt mod från thenna werlden
 Will jag nu stilljas,
 Effter the ord, som Gud hafwer lofwat mig,
 En sömn skall död'n mig warda.

Fruchta för döden, såsom en natursens fiende, och syndenes lön, samt således ett straff af Gud för syndenes skull, thet kan näppeligen någon undgå; är of ock intet förment af Gud, utan fast mehr the af Guds Anda anskrifne, såsom the aldraogudachtigaste, hwilka äro utan all rådsfa för döden, såsom hade the gjorde förbund med honom, att se af Es. 28. Men att så fruchta för döden, att man thet af blifwer modfällt och försträckt, thet är en dårskap, och ett bewis af en ganska slåt Christendom.

Thet gör förthenksfull ingen rätt Christen, utan han längtar fast mehr efter döden. Thet får han ock göra, och thet är honom tilläteligit; Allenast thet icke sker af ledsna wid the här förefallande obehageligheter, mödosamheter, bestvär och wedervårdigheter, samt således af otålighet; såsom synes till en del wara skedt af Elias, Job, Jonas och Tobias, samt sker än dageligen, ofta och obetänksamt af många; Utan af en helig längtan och begär, att så komma till Gud, och wara med Christo. Icke eller får man, under sin döds önskan, eller önskan effter döden, föreskrifwa Gud, hwarken tiden, när Han skall komma med döden, et eller sättet thet till. Ty hwad Judith i sitt 8: säger til sina med-

Rom. 6:
25.Ef. 28:
13.1. Reg.
19: 4-5.Job. 7:
15.Jon. 4:
8.Tob. 3:
6.Jud. 8:
11. - 13.

borgare uti thet belägrade Bethulia, tå the wille läg-
 gja Gud tid före, inom hwilken Han ändteligen skulle
 hjälpa: **So ären i, att i försöken Gud? Thet tjänar**
icke att förwärfwa nåd, utan fast mehe wrede
och ogunst. Willjen i läggja honom tid och dag
före, efter edart sinne, när Han hielpa skall? Thet
behåller sin samning uti alla andra måhl; och altså jäm-
wäl wid ens dnstkan efter döden; Utan hela saken böu
aldeles lämnas uti then alträdande Gudens nådiga wäl-
behag och faderliga bestyrande; såsom then ther, efter
 Ps. 31: **Dawids vittnesbörd i Psalimerna then 31: och 139: har**
 16. **alles wår tid i sin hand, och alla våra dagar i sin**
 Ps. 139: **bok skrefne, tå än ingen af them kommen war, samt**
 16. **wet, när rätta tiden är till thet ena, så wäl som thet**
andra; görande således, såsom Salomo ock skrifwer i
 Eccl. 3: **Predikarens 3. all ting wäl i sinom tid. I betrachtande**
 11. **hwar af then uti allt med sin Guds nådiga willja förnögd-**
 Num. **da själen, thenna sin dnstkan, med sådana ord förklarar**
 384: 1.2. **i Psalmen:**

Gudi min sak hemställer jag,
Han göre efter sitt behag:

Om jag här länge lefwa får,

Jag ei motstår,

Men gärna hans willja undergår.

Min tid och stund är när Gud will,

Och han behagar säija till;

Ja, räknad äro all min här,

Ett ei förgår.

Thet allt uti hans willja står.

Ho skulle och icke döden åstunda, honom sig önska, och efter honom längta; ty han förer till Christum, hwarest är, såsom wi hördt, ganska mycket bättre, än then första och fullkombligaste jordiska sällhet, och all timestlig lyckfahghet. Wara med Christo är en himmelsk glädje och härlighet. Then himmelska glädjen och härligheten, en then alldeles fullkombligaste, en wälsignad, en salig, en obegripelig, en obestriwelig, en beständig och åwig; med ett ord, efter then Hel. Pauli wärdie och wittnesshörd 2. Cor. 4. en öfwer alla mått en wigtig glädje och härlighet: Wid hwilkens ondrande och närmare åtancka i gudachtighet, then Christeliga Församlingen förthen skull, med högsta stähl och billighet, låter sig höra uti thetta heliga utrop, och thenna hjerteliga önskan af Psalmen: *Eja wore wi ther! Eja wore wi ther!*

Allt thetta, med mera sådant, har wår Saliga döda Heberis-Matrona; i lifstiden Åreborna, sin Gud älskande, samt med dygd och ärbarhet rikeligen beprydda, men nu hos Gud i åwigheten, med outsäjelig glädje, sig frögdande Probstinnan, Fru MARIA ERLANDS Dotter FAXELL; här haft sig wäl bekant, sig till gudelig esterrättelse ställt, samt under all sin lefwad, till Christelig upbyggelse och salighet, behörigt ihogkommit, besinnat och betrachtat. Ty såsom hon af sina fromma, gudfruchtiga och Christeliga Förelbrar, ifrån barndomen, och första ungdomen blifwit anförd, wägledt och tillhållen, til en rätt Guds och Jesu Christi kunskap, som förer till gudachtighet, dygd och ärbarhet; eller att jag må tala med Paulo uti Ephes. 4.

till ett rättsinnigt wäsende i Christo; Så har Hon
 och icke sökt sitt förnämsta nöije uti thesa timeliga och
 jordiska förmohner, än mindre uti then i thet onda
 1. Joh. 5: 19. skadda werldens bedrägeliga och skadeliga fåsänga och
 flåttja, så att Hon låtit sitt hjerta thet af intagas,
 besittjas och drifwas. Utan Hon har thet allt, med up-
 lystia förstånds ögon, ansedt, såsom ting och saker, hwilka
 wi wäl här så nyttja och bruka, till wår nödtorft och
 ett Christeligt nöije, men doch såsom wi thet icke
 100. nyttjade och brukade, efter Pauli förmaning och före-
 1. Cor. 7: 31. skrift i 1. Cor. 7. Hafswande således under en stilla /
 from, och gudelig wandel i trone, allt stadigt haft sin
 Phil. 3: 20. umgängelse, sitt hjerta, sin själ, samt sinnen och tanc-
 100. kar, i himmelen och på thet tillkommande äwiga hos
 100. Christum sin Frälsare.

Thet intygat Hennes ofweryntachtiga gudsfrucht-
 100. tan, hwar af Hon ofwidersäjeliga bewis låtit påskina i
 allt sitt wäsende, görande och förehafwande; Hennes
 besynnerliga nöije och behag uti Guds Ord, samt en lika,
 thet wid alltid följande, kärlek för Guds hus, hwarest
 Hans Ord förehafwes och predikas; the dyra barnens
 Christeliga upfostran, hwar til allas theras stilla, from-
 ma, samt förthenksfull ock så berömd och allskwärda up-
 förande är ett ofwertygande wittne; Hennes beskedeliga
 och gudeliga ut- och ingående uti sitt hus; med mera
 sådant: I synnerhet then samhälliga flagan, som alla
 100. Hennes, i lifstiden, gode och gudfruchtige wänner,
 100. föra, ofwer Hennes hastiga och tidiga bortgång ifrån
 100. them, samt thet af följande obehageliga saknad, af
 100. Hon-

Hennes goda, förtroliga, nöjsamma och upbyggeliga umgänge.

Åf ett sådant sitt sinnelag, och af thesa sina, hållt i thesa fördärwade och sidsa werldenes tider, mycket sällsynta, egenstaper, har Saliga Fru Probstinnan haft, then heliga frucht och nytta, att Hon under sina beswär och bedröfwelser, hwilka Henne här ei mehr hafwa kunnat fela, än som alla andra trogna och kära Guds barn, aldrig varit otålig, än mindre modfällt och försagd, utan up- och emottagit thet ena och thet andra, med gudelig stillhet och förnöjsamhet, säijande med Prästen Eli uti 1. Sam. 3. så wälsom med then Hel. Dawid uti 1. Sam. 2. Boknes 15. Han är Herren, han göre, såsom 3: 18. Honom godt tyckes. Si här är jag, Herren göre 2. Sam. 15: 26. med mig, såsom Honom tackes. Hon har wettat, att them/ som hafwa Gud kär, måste all ting, och således afwen thet aldraobehageligaste och swåraste, tjäna til thet bästa, samt att thenna tidsens bedröfwelse föder i of en öfwer alla måttom wigtig hårlighet, efter Pauli underwising och högsttröstefulla försäkran uti Rom. 8. och 2 Cor. 4. Ther wid har Hon 2. Cor. 4: 17. sig tryggat, samt i anledning ther af, alltid stått uti then säkra tronens förwising, och hopens goda tilsförsicht, att ju mehr Hon här lida måste med Christo, ju mehr skulle Hon, efter Petri ord i 1. Epistelen 4. så 1. Petr. 4: 13. ändteligen glädjas och frögdas i hans härlighets uppenbarelse; samt förthenfull, under all wederrådighet, blifwit wid en i tolamod gudelig och stilla förnöjsamhet; säijande med then heliga Dawid af then 73. Psal

Pl. 73. 73. Psalmen. Likväl, ehuru och ehvad jag lida måste,
23. 24. så blifwer jag doch allestädes wid dig, min Herre
och Gud: Ty tu håller mig wid mina höggra hand.
Tu leder mig efter titt råd, och uptager mig på
ändalycktone med äro.

Wår Saliga döda har förthenfull alldrig fruchtat
för döden, utan ansedt honom fast mehr, såsom en öpning
til himmelen, samt ett medel, en wäg och en befordran,
att komma till ett närmare, ljusware, saligare och full-
kombligare umgänge med Gud, och sin Frälsare Christo:
I Jesu, uti the himmelska boningar, än thet Hon här,
genom tron och i nåden, kunde hafwa, och glädja sig af,
på jorden. Hon har så mycket mindre fruchtat för dö-
den, som Hon i anledning och drift af bemelte tanckar
om honom, har på sådant sätt, som rätt nu sadas, samt
uti en rätt Christelig och dagelig beredskap och färdighet
emot honom, honom åstundat, sig önskat, och efter honom
långtat; Enkannerligen under sin sista sjukdom, så Hon,
såsom ock med ett ord nämdes i förberedelsen, till sin själs
heliga styrcka, kraft och tröst i trone, ofta låtit sig med
Paulo höra uti the förklarade texte ord: Jag åstundar
skilljas hädan, och wara när Christo, hwilket ock
mycket bättre wore.

I följje och kraft här af, har ock nu ändteligen
Saliga Fru Probstinnan, uti en wålsignad och lyckelig
stund, wunnit sin åstundan och fått sin önskan; så att
Hon har, äger och njuter nu händer emellan, thet Hon
långtat efter. Ty nu är Hon, såsom thet i Luc. 16. be-
rättas om then fattiga, men doch gudfruchtiga Lazarus,
af

af the heliga Guds Änglar förd uti Abrahams Sköt. Sap. 3:2.
 Hennes dyra och rättfärdiga siäl är nu uti Guds
 hand, thet intet dödsqwal mer kommer wid henne,
 och hon är nu intagen uti the himmelska frids husen, the
 trygga boningar och then sköna roligheten; Swar-
 est rättfärdighetenes frucht är frid, och rättfärdig-
 hetenes nytta äwig skilhet och säkerhet; att bruka
 ord af Wisbetenes 2. och Ef. 32. Och såsom Wår Saliga 1. Cor. 13:2.
 Döda altjä nu kan, til siälen, med himmelsk frögd och glädje, 17. 18.
 samt till sin Guds wärdiga pris och lof, sig förklara af 1. Cor. 13:2.
 then 16. Psalmen, och säja: War nu åter tillfride min Ps. 116:2.
 siäl, ty **H**Erren gör dig godt. Ty tu hafwer ut- 1. 8. 7.
 tagit mina siäl utu dödenom, mina ögon ifrån tår-
 rar, och min fot ifrån fall. Jag will wandra för
HErrenom i the lefwandes lande; Så skall ock
 Hennes af siälen qwarlämnade toma boning, och döda
 lekamen, rätt nu strart, och efter Christelig plicht och
 skyldighet, blifwa, med sin tillbörliga heder, befördrad
 till sin ro och hwila uti then, för wåra ögon, öppna stående
 graf och jorde=hydda; till at thet förbida och förwänta
 en glad och frögdefull upståndelse, wid wåres **H**ER-
 ras **J**esu Christi härliga tillkommelse på then 1. Theff.
 yttersta dagen; då han ock skall åter med sin siäl warda 5: 23.
 igen förenad, att, efter undfängen nådig dom, af then
 allmänna och rättfärdiga hela werldenes domaren, få
 tillsammans ingå uti then saliga himmelen, att thet
 njuta outsäjelig glädje, ära och härlighet ewinnerliga.
 Wål, lyckelig, wålsignad och salig nu då wår i
HErrenom affonnade Fru Probstinna, för sin del; och
 för=

förthenfull så mycket mindre til beklaga, som Hon, för ägandet af hela wida werlden, icke skulle willja wara här igen tillbakars. Men med allo stähl och billighet, beklagas Hennes i sorgen qwarlämnade kära Man, bedröfwade Söner, samt flera af Släckt och Wänner. Jag säger: att the äro i sorgen qwarlemnade och bedröfwade. En idog qwinna är sin mans Krona, och en dygdesam är kosteligare än Pärlor, skrifwer Salomo i Ordspråkens 12: och 31: och förthenfull then man, efter Syrach's ord i sitt 26: wäl, som henne hafwer. Såsom barnen legat närmare under sina mödrars hjertan; så hänga ock rättfinta barns hjertan alltid wid sina mödrars. Att en trogen wän icke står att betala med några penningar eller gods, intgar äfwen nyssberörde wälförfahrne och månglä-

Syr. 6: rige Syrach i sitt 6: dy kunna the, som en så ädel och dyr 15: maka, en så kär och ömhjertad moder, en så uprichtig, förtrolig och behagelig wän, som Saliga Fru Probstinnan varit, genom döden sakna måste, ingalunda undgå, att känna sorg i hjertat: then ene mehr, then andre mindre.

Jag undrar förthenfull aldeles icke, att J, wid thetta dödsfall närmast Anhörige, och ther uti del hafwande; Allesam mans mine Högtårade och kära Wänner, ömen Eder i Eder hjertan, låten ögonen flyta af tårar, och Eder beklagen. Ty thet är icke allenast naturligit, utan ock Christeligit, samt ock förthenfull Eder plicht och skyldighet; efter Syrach's påminnelse och lärdom i sitt 38: ther han så säger: Min son/ när en döer, så

be

Begråt honom, och beklaga dig, såsom then thet stor sorg fått hafwer. Tu skall gråta bitterliga, och hjerteliga bedröfwad vara, och klago-gråt hålla. När drufwan warder prästad, så gifwer hon must från sig, och när eld kommer under distiller pannan, så måste piporna rinna. Så är thet ock med våra hertan: När the warda tryckte af ångslighet, så gifwa the taras must från sig, och när bedröfwelses elden kommer wid them, så måste ögonen flyta. Eder hertan, mine i Herranom åttade, har Gud behagat försätta uti ett sådant tillstånd, du undrar jag icke, sådes thet, att I förjen, gråten och Eder beklagen.

Men tager Eder ock tröst till, och låter Eder hugswala. Guds heliga Ord gifwer ymnig anledning till allehanda, som en bekymrad och sorgse själ, wid sådana tillfällen, kan få se och tillfrids ställa. Thet lærer, att wi alltid böre underkasta vår willja under Guds erkänna allt för godt, hwad Honom göra tackes, och således vara uti allt nöjde med Hans guddomliga, och nådiga wälbehag. Guds Ord lærer, att af allt, hwad wi här om händer hafwe, är icke något wårt eget, ut en ett lån af Gud, att på någon Honom behagelig tid, nyttja till vår nödtorft, eller Christeliga fågnad; och att wi thet ei längre kunne få behålla, än Honom må behaga, som af nåde har tackts of thet låna. Guds Ord lærer, att wære saligen döde icke gå utur något båtstre, uti ett sämre tillstånd; utan twärt emot, utur thet uslaste och elendigaste, i thet sällaste och lycksaligaste. Guds Ord lærer, att the, som, uti en rätt tro, gå genom

döden, utur thetta jordiska och förgängeliga ifrån oss; icke warda aldeles ifrån oss borttagne, och stilde, utan
 Phil. v. allenast till en tid, att wi skole få them ewiga igen;
 15. så att wi kunne tala på lika sätt, som i Propheten Ba-
 Bar. 4: ruchs 4: **Wi hafwe låtit tig fara med sorg och gråt,**
 13. **men Gud skal gifwa tig of igen med glädje och**
frögd ewiglga.

Thetta med mera dyligt, som Guds heliga och
 kraftiga Ord wid handen gifwer till styrcka, wedergwec-
 kelse och tröst uti dylila tillfällen, som thet närwarande
 är, hafwen I Eder, Mine älskelige, wäl bekant, så-
 som the ther, at minstone somblige, äfwen så wäl som
 Timotheus, och honom wittnesbörd gifwes i 2. Epistelens
 2. Tim. 3: af barndomen lärt, och kunnen then heliga **Skrist,**
 3: 15. så att I uti sådana, så wäl som andra obehageligheter,
 och bedröfwelser, hafwen förmått, och förmån, med ef-
 tertryck trösta andra. Du gör jag mig försäkrad, att I
 ock nu weten, såsom I ock lären göra, att af, med, och ge-
 nom samma tröstefulla Guds Ord, uprätta och trösta
 1. Theff. **Eder tillsammans inbördes.** Häller förthenfull
 4: 13. onödigt, att i thenna sak bruka många ord; utan säger
 allenast thetta ena: Thet anser jag thetta för ett begrep
 af all kraftig tröst för Eder Sorgbundna alla, att Eder
 säta och lifwä Måka, Eder kära Moder, Eder älskade
 Syster och förtrogna Wän, then I nu så högt saknen,
 har så sin lefnad här i werlden anställt, att Hon warit
 allom behagelig och kär i lifwet, har wäl och saligen
 stildes här ifrån, äger på sin döda mull ett godt och be-
 römligit eftertal, samt besitter nu, och njuter, hos sin
 Gud,

Gud, och Frälsare Kristus, til hwilken Hennes gudeliga längtan alltid, men enkannerligen i sielfwa döden, förnembliqast warit, en himmelsk glädje, ära och här-
lighet.

HERren, then nådige och barmhertige Guden, wärdigas för sin kära Sons, wär dyraste, och i alla äwighet wälsignade, Frälsares, Jesu Christi skull, förlåne oss allom sin heliga nåd, at jämwäl så här wär tid tillbringa, och lefwa kunna, at wi äfwen, både i lifwet och på wår döda mull, måge äga ett godt namn, dö, när thet ändteligen ther til kommandes war-
der, **H**ERranom i trone, samt så sedan, med alla Guds saliga barn, glädjas för Honom, i himmelen, och i alla äwighet! Then thetta med mig önskar, han sätse jämwäl och bedje, nu till ett slut, med mig af Psalmen, således:

O frögde=Ande stätt mig bi,
J all then sorg jag kommer i,
Sälst när mig döden kallar:
Tå hielp / att jag må Christelig
Så ställas hädan, när jag tig
Min själ i hand befaller!

✠ (o) ✠

✠

③

Per-

Personalia.

Hon lofswärda, och i våra Christeliga Församlingar ifrån uråldriga tider wedertagna plägsed, at wid the saligen aflednas jordesfärder, hwad theas födelse til werlden, theas lefwerne i werlden, och theas saliga affkied ifrån werlden beträffar, något anföra, måge wi wid thenna Christeliga begravnings Act så mycket mindre eftersättia, som thenna wår wärda Christendoms Gyster, hwars döda leflamen wi nu i jordenes gömmo ansfortro, förthelta Högåreborna samt dygdesamma Fru Probstinnan, Fru MARIA ERLANDS Dotter FAXELL, nu hos Gud ewinnerligen saliga, hafwer i alla sina lifsdagar warit ett dygdlyfande exempel, och således med rätta förtient, at på alt öfsligt och tilbörsligt wis i sin bortgång of öf hedras. Erehurumål hon allaredan til sin siäl åger i himmelen sin fullkomliga äro och förnöjelse, och thet ärenamn, som hon med sin ärbara omgångelse på jorden sig förwårswat, är och blifwer hos alla ewärdeligen uti en wördsam äminnelse, så at hon icke widare någonienst af öf til sitt ärepris behöfwer: icke theß mindre wele wi, hwad wår plift tilhörer, fullkomma; i alla måtto betygandes, huru behagelig hennes dygdewandel öf warit, samt hwad affsknad wi af hennes tidiga bortgång tage. Hwarwid jemwål, så wål then ene, som then andre, til et lofswärdt lefwerne kan finna et wålsignat efterdöme; Såsom ock sorgbündne anhörige, när the påminne blifwa om then Christeliga tro och saliga ända, hwarigenom theas saliga döda til et bättre lif förutgången är, kunna hämta någon tröst och styrckio. Säcktes altså thenna förnåma och hederwårda Gudz församling, hwad om saliga Fru Probstinnans hederliga härkomst, dygdfulla lefwerne, och saliga död berättat blifwer, med et gunstigt tolamod afhöra.

Når man skref år efter Christi börd 1682. den 1. Febr: är hon född ble til werlden, af förnåma föräldrar, uti Kihla Prästegård.

3a

Fadren war fordom Kyrkioherden uti Kihla Gård, samt Probsten uti Nässe Håradz Contract, Ehen Högåre wördige, Hög lärde och Högmeriterade Herren, nu allaredan hos Gud salige, MAGR: ERLAND FAXELL. Swilken ei allenast sielf war uprunnen af then Stam, hwar af många ädla, förnåma och namnkunniga Familier äro här komna; utan ock efter sig många berömmeliga Familier hafwer fortplantat. Modren war then i lifztiden Högåreborna och dygdådla Matronan, Fru Probstinnan, nu redan jämwäl saliga Fru Clara Kolthoff. Ehen thet äfwen af en mycket utwidgad, och för sina många behageligheter nog älskad släkt hafwer härstammat, samt med sina wackra män, priswärda grenar och i alla dygder sig lifa lifzfrukter efterlemnad. Swarigenom thenna thetas älskelige Dotter hafwer haft then förmon, som man wid födelsen må kalla en besynnerlig Gudz nåd, at hon af en dygdädel art, såsom ett skönt äple af sitt goda träd, är framkommen.

Dotter, emedan ingen uti sin naturliga födelse hafwer then renhet, hwarigenom han ingå kan i Gudz rike; ty hafwa hennes i sin Christendom så wäl uplyste föräldrar, efter sin Christeliga sorgfällighet, låtit sig om hennes andeliga wälfärd måst angelåget wara, at hon ofördröjeliga til then nya födelsen, som skier i dopet igenom watten och andan, måtte befordrad blifwa, på thet hon således inlifwad i Gudi och sinom Frälsare Christo Jesu, skulle wara en wälsignad leedamot i Hans dyrckböpta församling på jordene, och delachtig blifwa af then tillkommande härlighet med then triumpherande församling i himmeien. Hafwer ock hon the härliga andans gästwer, som henne i dopet förlånne äro, igenom sin Gudz nåd altstadigt rätteliga brukat, och intil ändan wäl bewarat, såsom en bepröfwad och i thet goda stads fastad Christen.

Sy såsom grunden til en sann Christendom och Gudachtighet bör läggias i slielwa barndomen, är ock hon til thet öfning wäl inrättad; i ty at hon en allena i Herrans kundskap, eller the streker, som saligbetenes wäg tilhöra, är grundeligen underwist; utan ock på dygdes

nes stigar wägledder, och uti alla årbara seder öfswad. Swar wid hon, såsom en wälartad och lydig Dotter, föräldrarnas hiertan hugnat hafwer; när the ei allena hos henne kroppsens, utan och själens sågning uti all god tillwärt och förkofring dageliga sågo, och sunno et wälsignat ämne af thet dygderika qwinnozire, som hon til thetas heder och pyrdna blifwa skulle, och i all sin tid til allas nöje förblifwit hafwer.

Så hafwer hon äfwen til all årbarhet, dygd och Gudzfruktan, ei allena af sin froma och hulda Stuf-Fader, den Högäremördige och Höglärde Herren, nu i Riila warande Högberömmeliga Ryrkioherda, samt Högmeriterade Probst uti Nåse härads Contract. Herr Magister Johan Dionysio, hwilken Gud henne i barndommen, efter naturliga Fadrens död, mildeliga bestärde, troligen blifwit handledder, såsom i alla andra måhl stieligen wärdad, utan och haft ett lika godt tilfälle, såsom förelysande exempel, hos sin f. Moster, för thetta Högäreborna och dygdesamma Fru Probstinnan, nu hos Gud Saliga, Christina Kolthoff, uti then fordom Högäremördige och Höglärde Herrens, Probstens i Döhd, nu redan jämwäl Salige, Magistri Laurentii Elfvedalii huus. Hwaräst hon, i synnerhet efter sin hulda faders död, til en god tid i sin ungdom wistag hafwer, samt til sin märckeliga upbyggelse och nytto all then ömhet och omwårdnad åtniutit, som ett barn hos sina f. föräldrar sinna kunde.

När hon nu således blifwit wäl ansehd til sin främsta wärt i ålder, dygd och förstånd, och hon hade hunnit til sina 17. År, hafwer Herren Gud i sin behageliga strelse fogat henne til ett lyckeligt och wälsignat åktenckap. Ty af the berömmeliga qualiteter, som hos henne sunnos, hafwer Ryrkioherden uti Millestwil, och sedermera Probsten, fordom Högäremördige och Höglärde Herren, men nu redan salige, Magister Oluf Spak, blifwit föränlåten, at begära henne til sin åfta maka. Hwilket med föräldrars å både sidor, samt flera wederbörandes, goda råd och samtycke, wann sin fullbordan, uti Riila Prästegård, den 25 Junii, år 1699. Och såsom thetta högmiltiga wärck, hwar på ens timmeliga wäffärd aldramäst beror, ja och of-
ta

ta til stor del then andeliga, är icke annorlunda än af dygdens älskare, uti Herrens namn anlegt; så hafwa the jemwäl uti en sant Gudaktighet, under thens aldrabögstes dageliga älskan, lefwat tiårige tillsammans, och the under rönt Gudz mörghanda nåd och wälsignelse. Såsom the af sitt lustiga omgånge, the the med inbördes heder och kärlek hwarannan förefommo, lika såsom af en begäfwad Paradis lust, och ifrån sielfwa Himmelen tillkyndad Angalesnad hade sin glädie, ro och förnöjelse. Bleswo äfwenwäl, förutan annan Gudz milderika wälsignelse, af honom med önskelige lifsplantor uti sitt lustwa ächtenkap bestärde, nemliga med 4 täcka och wälartade Söner, som alle blifwit holne wid Studier, men nu icke mer än 3 i sorgen sin l. Moder esterlefwa, och hennes bortgång begråta. Warandes the alle redan wackra ämnen til Församlingens och Republicuens tjenst, och then ene redan, Magister Nicolauz Spak, sitt hederliga Vice Faktors ämbete, samt Adjuncturen wid Gymnasium uti Carlstad, mycket berömseligen förwaltar.

Men så förnöjeligt som thetta äckta band varit hafwer, så bedröfwelig är ock upplösnigen thet af worden, som skeddde igenom then sata Mannens tidiga fränfalle år 1719 den 6 Augusti, när the uti 20 år förtroligen sammanlefwat hade. En såsom på jorden ingen glädie är waraktig, på thet wi thes mer skole söka och längta efter then Himeliska; och såsom the utwalde Gudz Barn uti bedröfwelken, såsom en bepröfwalles uga, lika wid thet sina guldet, måste nödwardigt pröfwas och lustras; på thet the sidan i härlighetens rikedomar igenom Andan thes fastare blifwa nåde: så hafwer äfwen Gudz nådige wille sig betedt med thetta Hans kära barn, hwilko han ei alena then tårefalken insänkta, at han tog thes lustwa Man, såsom then största jordiska hielp, stöd och glädie, ifrån thes sida, försättandes henne uti thet på alla sidor beswärtliga, och til alla höga brädder forgefulla ånkiostånd, med sina 4 unga Söner, så wid Carlstads Schola warande, och sin hulda faders hielp aldrast betafwande; utan ock påföljande flera sorgedrycker förökte, bespinnerliga tå, innom

äres slut efter Fadrens död, then ene, näst then äldsta, wackre och bästa hopp om sig gifwande Sonen, uti warnetwid Carlstad, til then bedröfwade modrens stora qwal och ängslan, belageliga och oförmodeliga omkom. Så at här hafwer icke sorgen kommit allena; utan then ene tunge stenen efter then andra klämt thet särade ånktohiertat.

Doç hafwer Herren Gud icke så aldeles låtit hennes glädie i werten härmed gå til ända, at icke ännu en blid och klar dag skulle uprinna. Ty then gode Guden bedröfwade henne icke afhiertat, utan såsom i naturens rike tilgår; at Herren efter orwäder låter solen skina, och efter mörka dimboga dagar gifwer en klar himmel; så ymsar han sorgen och glädien med the sina i nådenes rike, och hafwer åfwen henne efter diupa sorger begåfwat rikeliga med glädie. Emedan Herren i sin Gudommeliga försyn, sedan hon thet bedröfwiga ståndet med sina ommyndiga och faderlösa barn uti Gudelig ensamhet 2 År och 9 månader frambrakt, hafwer jemte then hugnad, som hon af sina i dygd, skickelighet och ansenliga progresser tilwärande l. Söner, igenom Gudz tilhielp, intil sin död haft, behagat åter tilskynda henne en ganfka liuslig, from, och i alla måtto berömlig Man. Ty i anseende til hennes å alla sidor lysande dygdewäsende och stora beskedelighet, hafwer thenne församlingens Kirkoherde, Then Årewärdige och Höglärde Herren, Herr Nicolaus Insulander, Hennes kärlek och wänfkap sig förwårswat, och så snart han med Kongelig Fullmakt til sin ständiga lägenhet war försedd, hafwa the i Herrans namn sitt ålta förbund ingåte med hwarannan den 6 Maji År 1722; och the uti sedan med then inbördes heder, förtroende, liuslighet, kärlek, nöje och glädie sammanleswat, som ei allena thenna ansenliga Församling, the uti the leswat, sig närmaste bekant hafwer; utan ock alla hederliga personer i landet kunna hafwa sig uti ålta stånd til et besynnerligt efterdöme. Warandes thetta, som måst af then efterleswande i en diup sorg beklagas, at theas nöjsamma sammanleswad intet långre sicut wabra, än 11 År och 11 wackor. År ei eller allena thet hiertfråstande thes sorgeqwal til theas ålta kärlek ofelbaraste witne; utan ock
then

then ogemena kärlek, som han för sina wackra stufsbarn til thetas bästa uppfostring och hederliga upkomst allt stadigt bewist, kan än mera och intyga, at uti thetas äktenkap hafwer hos twenne personer warit allena et hierta.

Men sötman af thetina sin iustwa paradisesnad hafwa thetlikwät icke så aldeles utan sorgers försaltande åtnutit, emedan efter Gudz alwisa behag, i synnerhet hos henne, i thesa senare åren, många hårda krämpor och swära sjukdomar tätt och nästan allt stadigt sig infunnit. Swilka hon på samma wis som alla the förra sina anstötter med ett Christeligt tolamod af Gudz goda hand uptog, tröstandes sig i alla tilfällen af thet söta Gudz ord, som hon så ymnigt i sina dagar indruckit hafwer; och i alla mål efter Gudz behageliga wilja sig råttandes.

Ur och thet för öfrigt af thetina Sal. Matronans hela lefwerne at märcka, at hos henne en sann Gudzfruchtan och Christendom sig allestädes se låtit; ei allena med en hiertelig förtröstan på alla Gudz hugneliga tillsäjelser i Hans trösterika ord, thet hon ifrån barndomen för sin ädlaste del utwält hade; utan och med en brinnande kärlek til sin Gud, then hon i alla sina Christeliga gierningar nogsamnt hafwer förklarad. Hafwer förestädt sitt hus med en stor både gudachtighet och beskedelighet; med wittert förstånd och oförtruten idoghet. Sina Mån både älskat och hedrat, och sina barn, såsom en grundad, och sielf wäl inrättad Christen, på then alswarsamma, samt både Gud och menniskiom behageliga dygdenes bahn inrättat. Emot fattiga, som hennes affaknad med bittra tårar öfwer allt beklaga, låtit påssina en makalös gifmildighet, ömhet och kärlek. Emot sina wänner, som alle öfwer hennes död ångslefulle äro, alltid bewist sig iustig och uprektig; samt emot alla wänlig och tienstaktig. Sådana dygder, som en Christen både pryda och bewisa.

Swad hennes död widkemmer, så är redan nämnt, at hon icke haft någon beständig hälsa at hugna sig utaf, besynnerliga på thesista åren, då hon med frosta, sten, tungt bröst och andetappa, nog be-

swärades. Men då hon wid någon hålsobrunn, igenom Gud; hietp,
 tänkte finna någon styrka til sin hälso; och således i sommar reste til
 en berömd källa uti Kils-Göchn, som skedde den 13 Julii, ther i
 förstone ett godt hopp syntes; tilstöt te den 18 ejusdem; och wiste sig
 en sjukdom, som begyntes med upkastning och blodspotning, och se-
 dan med en swår Moderstuka samt stark förstopning sig fördro. Be-
 gaf sig altså den 21 Dito hem til sitt hus igen; och då med alla försök
 inret stod til at winnas, utan en wiss döds märetes wara för handen,
 beredde hon sig med all Gudelig andakt til en salig hädanfärd. Be-
 gick med sin P. Mann then H. Mattwarden den 24 om morgonen, och
 hade ther af stältnes styrelse i trone; samt mitt i döden en fast försä-
 kra om thet ewiga lifwet. Slog sedan alt werldsligit bekymmer ut
 sitt sinne, och såsom hon hade intil sin yttersta andedräft et godt för-
 stånd; förlustade hon sig med andeliga Psalmer och Skriftens språk;
 them hon antingen sielf sig påminne, eller med hiertans andakt af sin
 Man och Son hörde. Ibland andra brukandes thetta, som hon til
 sin liftext utnämde: Jag åstundar Kilians hädan, och wara när
 Christo. Phil. 1: 23 ther af hennes innerliga åtra til himmelen och
 fasta längtan til Jesum, nog kärlligen förmärktes. Besalte altså sin
 P. Man och barn i Gud; milda wård, och igenom en stilla död, uti
 en salig stund, den 25 sidst. Julii klockan halft til 3 om aftonen,
 Gudi, sinom trofaste Skapare, sin ståtöfwerantwardade; sedan Hon
 här i werlden berömmeligen lefwat hade, 51 år, 6 månader och 6
 dagar.

Hon åsted i en Christelig tro, och fick den önskeligit slut. In-
 somnade saktmodeligen, och skal upstå gladeligen. Insomnade på
 Jesu armar, och får uppwalna i Abrahams sköte. Har fullbordat
 loppet, och hunnit til thet önskade målet. Har utstådt kampen, och
 munnit segren. Har ändat striden, och ärnat kronan. Har lemnat
 jorden, och intagit himmelen. Har gått igenom then rimeliga döden,
 och kommit til thet ewiga lifwet.

Så far nu wäl, tu i lifstriden älsfeliga sja! och wårda wår Chri-
 stens

stendoms Syster! Din själ lefwer i Himmelen, och ditt namn lefwer i åminnelse på jorden. Wi bide och lide, i tiden och striden; men tu frögdas i ewigheten. Wi se icke mer ditt säta emgånge ibland menniskior i werlden; Men hoppas at en gång också komma dit, ther tu är, och skoda tin liuswa emgångeise ibland the Helige Änglar uti Gudz Paradis.

Ja, Gud, then nådige och barmhertige, all hugswalteses Gud, tröste nu the här i sorgen qwarlemnade, och uppehålle oss alla med sin Andas nåd, at wi må wara i trone med Christelig wandel igennemgå, och sedan med Dig, samt alla Gudz utvalda, få njuta then ewiga glädien for Christi skull!

Tacksägelsen.

Shen ära, gunst och bewägenhet, som thenna förnåma och Christeliga Församling wid war Sal. dödas jordefärd och begrafning bewist, erkänna thes i sorgen efterlemnade Man, Barn och anhörige, med mycken ödmjukhet, wördnad och tacksamhet, warandes hwarjom och enom, efter stånd och wärde, hålft i önskeligare tilfällen, til all tjenst igen högst förbundne och redebogne.

* * * * *

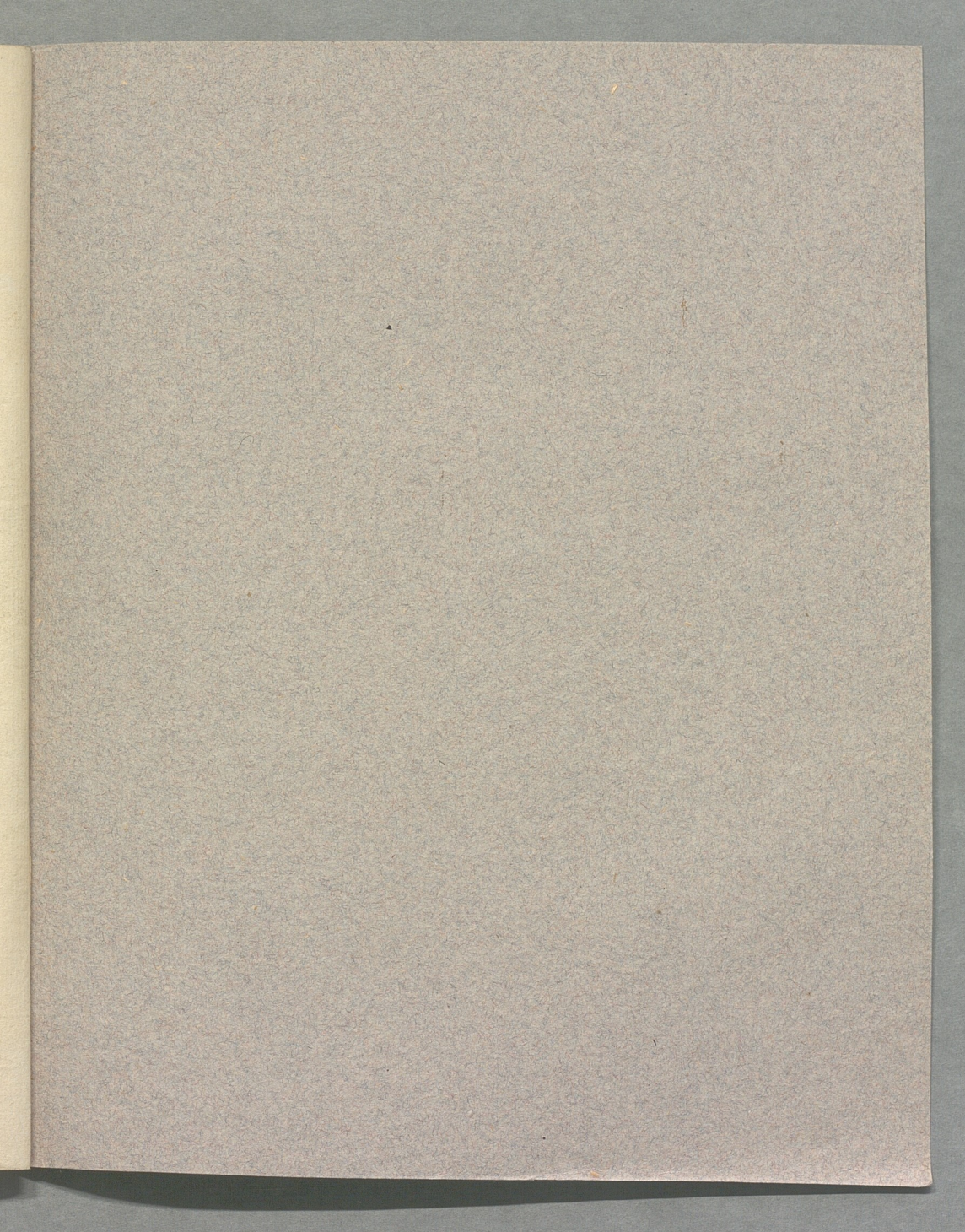
Til

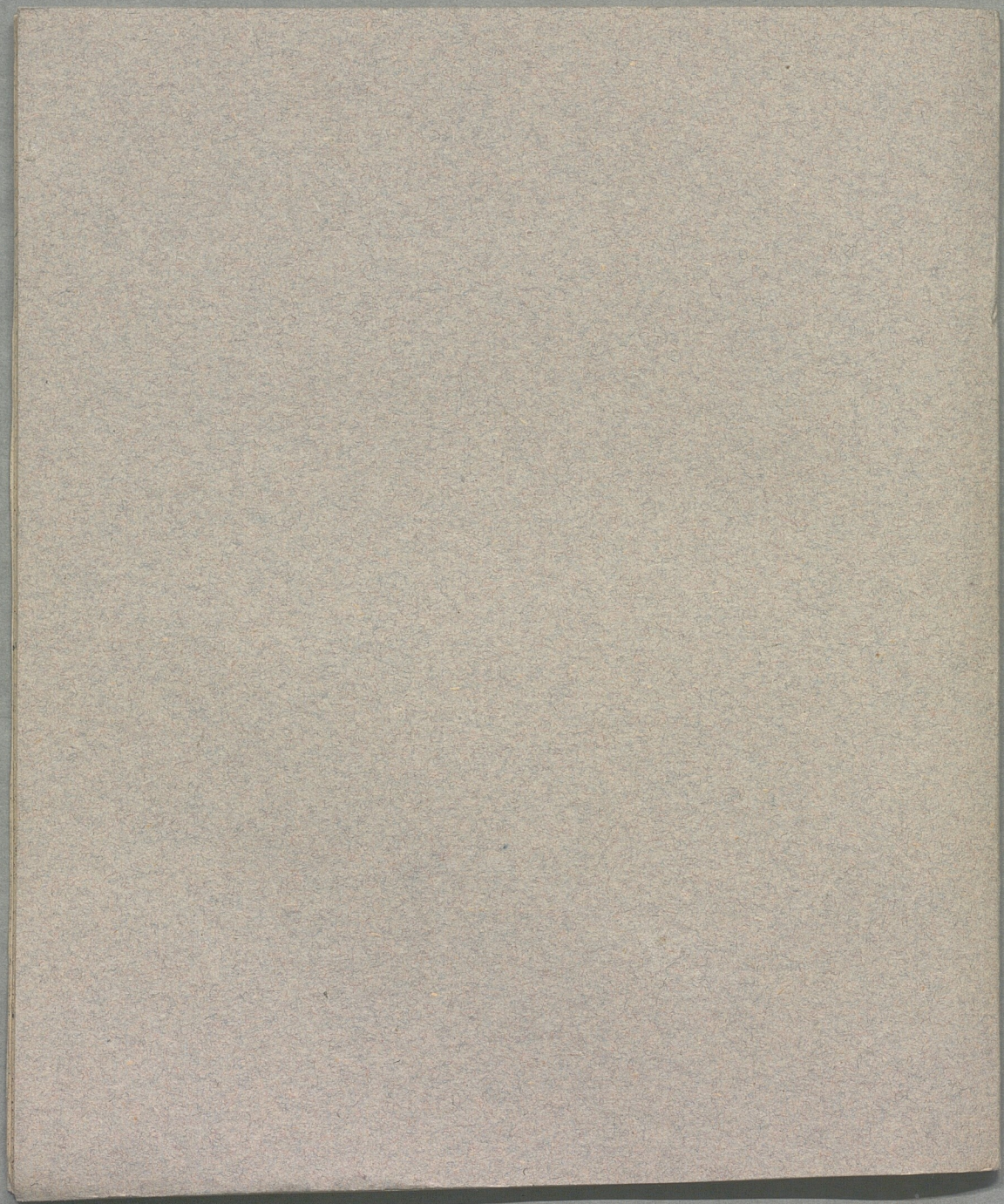
Til thet Saliga Döda.

Hwad war, at Tu så långtad' hådan
 Från oss, o våra ögons täcka lust?
 Din skilnad prehar af oss änglig pust.
 Bewekte Tig ei hiertans swedan,
 Som fråta skulle liufwa Mannens bröst?
 Betänkte Tu ei låra barnens tröst?
 Tig tröt ju ei på Wänner säta,
 Som nu stå qwar med ögon wåta;
 Hwad war thet tå,
 Tu sstad' på,
 At Tu ei wille blifwa
 Hos oss i thetta lifwe?

Jo, Jesu kärlek, som alt nödije
 Dändligt wida wagnar öfwergrår;
 I hwilken själen all sin trångtan når;
 Har dock förmått tin hog at böija
 Från thet, som eljes kårt och liufligt war,
 At Tu altsammans gierna lemnat qwar.
 Så niut tå ewigt råtta frögden,
 Som endast fins hos Gud i högden.
 Wi minnes Tig
 Ewårdelig
 Med wördnad, tils wi komme
 Til Tig och alla fromma.

www.books2ebooks.eu